

Pedagogicko- psychologická diagnostika v práci učitele

4 Diagnostika skupiny, diagnostika chování

-
- Diagnostika chování jako specificky náročnější než diagnostika výkonu, speciálních potřeb...
 - Sociální kontext chování – sociometrie a skupinové jevy, psychosociální klima školy a školní třídy
 - Práce s výsledky diagnostiky chování
-

Struktura pozic a rolí ve skupině, sociometrie

-
- Každý člen skupiny zaujímá v sociální hierarchii skupiny konkrétní pozici,
 - pozice mj. souvisí
 - s tím, do jaké míry je konkrétní člen skupiny pro svou skupinu důležitý;
 - s konkrétními vlastnostmi člena skupiny;
 - se složením i velikostí skupiny
 - s cíli a hodnotami skupiny;
 - s činností, která se ve skupině odehrává.
-

Sociometrie

- Autor metody - **J. L. Moreno**;
 - Velmi jednoduchá, použití problematické (může paradoxně některé důsledky vyvolat - „koho nemáme ve třídě rádi?“)
 - zjištění **struktury vzájemných vztahů** v malé skupině (*intenzita, polarita*)
 - cesta ke zjištění **sympatií, antipatií**
 - člen skupiny hodnotí pozici jiného člena ve skupině (nebo i svoji pozici)
 - formulace sociometrické otázky
 - („S kým bych chtěl jet na výlet?“ „Vedle koho bych chtěl sedět?“)
 - Odpovědí je jméno člena(ů) skupiny
- Je možné vymýšlet i jiné formy orientačního sociometrického šetření – např. hry, při kterých si můžeme všimnout, jak dobře (nebo špatně) skupina kooperuje, jak se kdo zapojuje a jak a proč je přijímán (nebo vylučován)...

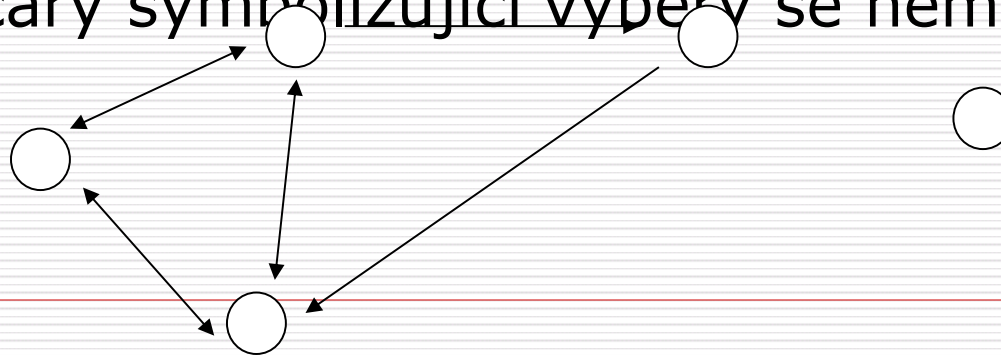
Více mj. na <http://en.wikipedia.org/wiki/Sociometry>

Další způsoby zpracování - sociogram

časté grafické zpracování tzv.
sociogram:

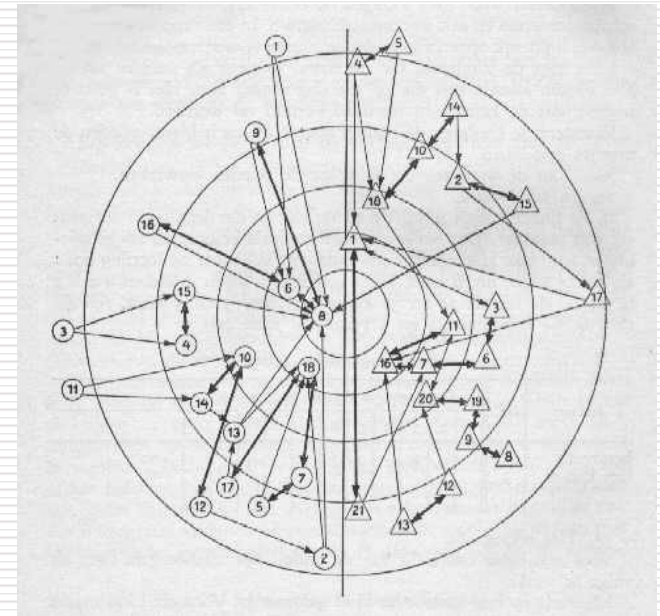
neuspořádaný sociogram:

- u skupin do 10 osob (přehlednost),
 - zásady: osoby vzájemně se volící situujeme blíže k sobě,
 - čáry symbolizující výběry se nemají protínat

□ terčový sociogram:

- kružnice - podle počtu voleb umísťujeme členy skupiny do jednotlivých mezikruží,
- vzájemně se vybírající osoby umísťujeme blíže k sobě

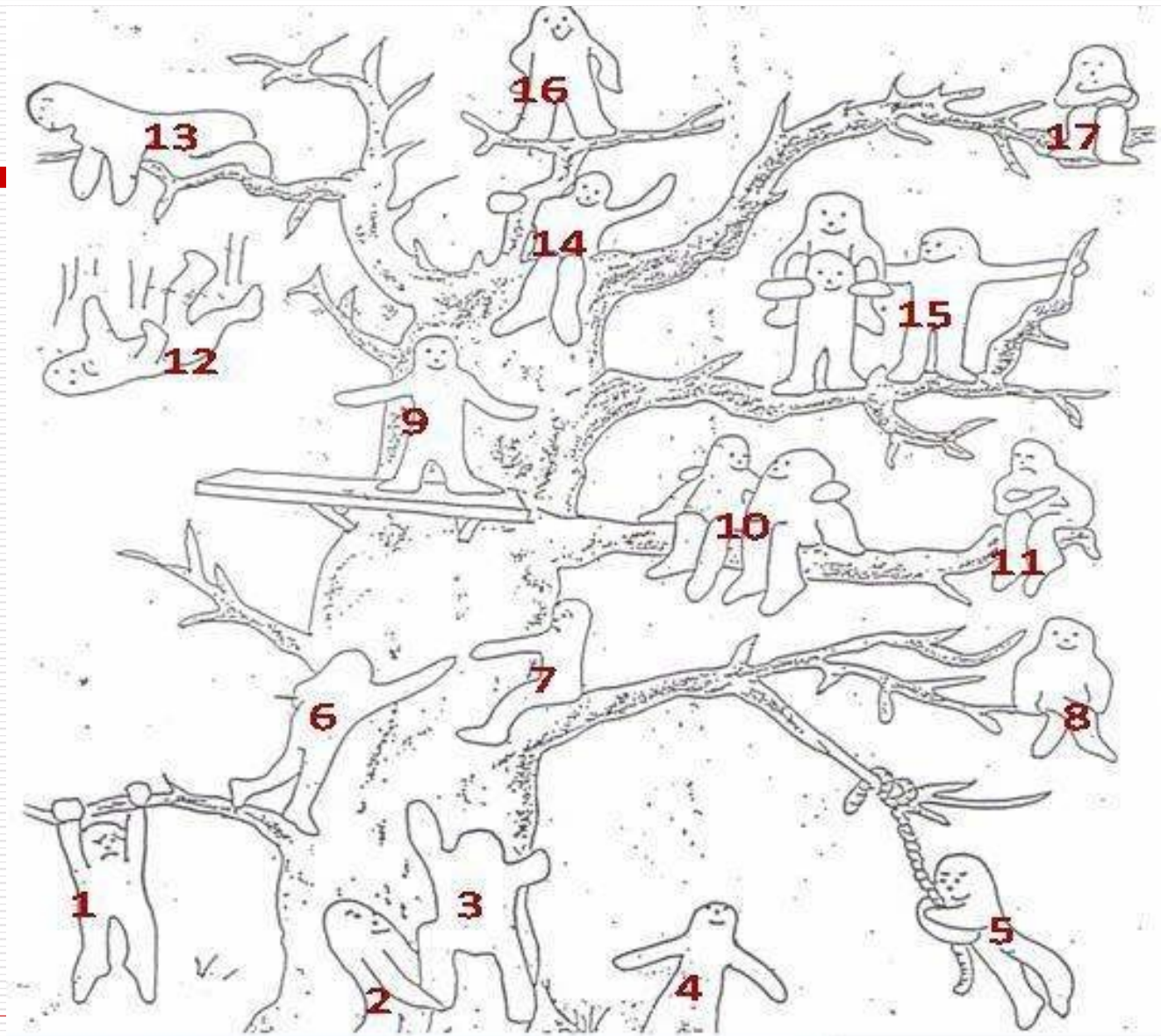
- Pozn. lze vytvářet nejen sociogramy pro skupinu, ale i individuální - osobu, pro kterou děláme sociogram dáme doprostřed a pak postupujeme stejně jako u neuspořádaného sociogramu

Dotazníky (pro školní třídu) - SORAD

- ❑ **Sociometricko-Ratingový Dotazník (SORAD)**
 - ❑ originální a široce používaná česká metoda (autor Vladimír Hrabal)
 - ❑ zjišťování **dvou základních dimenzí**, které postihují snahu po uspokojení základních sociálních potřeb:
 - dimenzi oblíbenosti – sympatie (potřeba přijetí)
 - dimenzi vlivu (potřeba prestiže)
 - ❑ jmenný seznam třídy, škála 1-5
 - **Kdo má ve třídě jaký vliv** – *zvlášt u mladších žáků je dost obtížné tuto poměrně abstraktní kategorii vysvětlit*
 - **Kdo je ve třídě jak oblíben** – *k oblibě žáci ještě doplňují slovní vyjádření na zdůvodnění volby*
 - *Další dimenze, které lze sledovat: vliv, sympatie, pomáhání, důvěra a konfliktní chování*
-

Hravé formy, obrázky...

- Sledování interakce při hře, spolupráci – povaha interakcí reálných, ne hypotetických
 - Rozdávání žetonů, korálků, „přihrávání“
 - Tvorba obrázků, modelů...
 - Strom s postavami („strom duchů“)
 - - strom s postavami je projektivní technika asociativní; tato metoda má široké využití; zobrazuje vztahy ve třídě, hierarchii, skupiny, sebepojetí žáka (ideální já, reálné já); záleží pouze na učiteli, na co se zaměří (http://www.inkluzivniskola.cz/sites/default/files/uploaded/metodika_6.pdf)
 - Interpretace problematiska (např. proč spolužák padá ze stromu?)
-

Souhrn

- ❑ Pořadí oblíbenosti vyjadřuje míru emočního přijetí žáka třídní skupinou. Na špičce jsou zpravidla žáci, kteří dokážou ostatním poskytnout největší míru emocionální podpory. Ti, kteří jsou na vrcholu pořadí, se také ve třídě zpravidla nejlépe cítí.
- ❑ Nejzávažnějším zjištěním je to, kteří žáci skupinou přijímáni nejsou a hlavně jak daleko jsou od ostatních, tj. do jaké míry jsou ve třídě izolováni. Emocionální izolace je pro dítě velice tíživá a tyto děti většinou potřebují pomoc ze strany dospělých.
- ❑ Přesto zjištění, že ve třídě máme žáky, kteří jsou méně oblíbeni než ostatní, nemusí být důvod k okamžitému řešení. Ratingové uspořádání znamená, že v pořadí je vždy někdo první a někdo poslední.

(Z. Hadj Moussová)

Psychosociální klima skupiny

Klima školy, třídy co to je?

- Názory a hodnocení aktérů edukace na podmínky, průběh i výsledky
 - Tedy česky – **co si lidé myslí a jak se cítí v naší škole a výuce v ní**
 - Charakteristika kvalitní výuky i nutná podmínka pro ni
 - Něco, co si obvykle (tj. do výskytu obtíží) neuvědomujeme
 - Obvykle ani není explicitním tématem hovoru
 - „A co škola, dobrý?“
 - Dobrým krokem pro začátek i pro pokračování je – začít se o škole bavit – a pak v tom i pokračovat
 - (Auto)evaluační nástroje pak mohou **a) napomoci se začátkem diskusí na téma naše škola** (tj. související s klimatem)
 - Následně **b) pomoci ověřit, zda pocity, názory a domněnky**, které se v debatě vyskytly **jsou většinově vnímány jako problém** (ev. jako přednost)
 - Např. modelový dotaz pro absolventy / rodiče „Doporučil bys naši školu kamarádovi? A proč?“
-

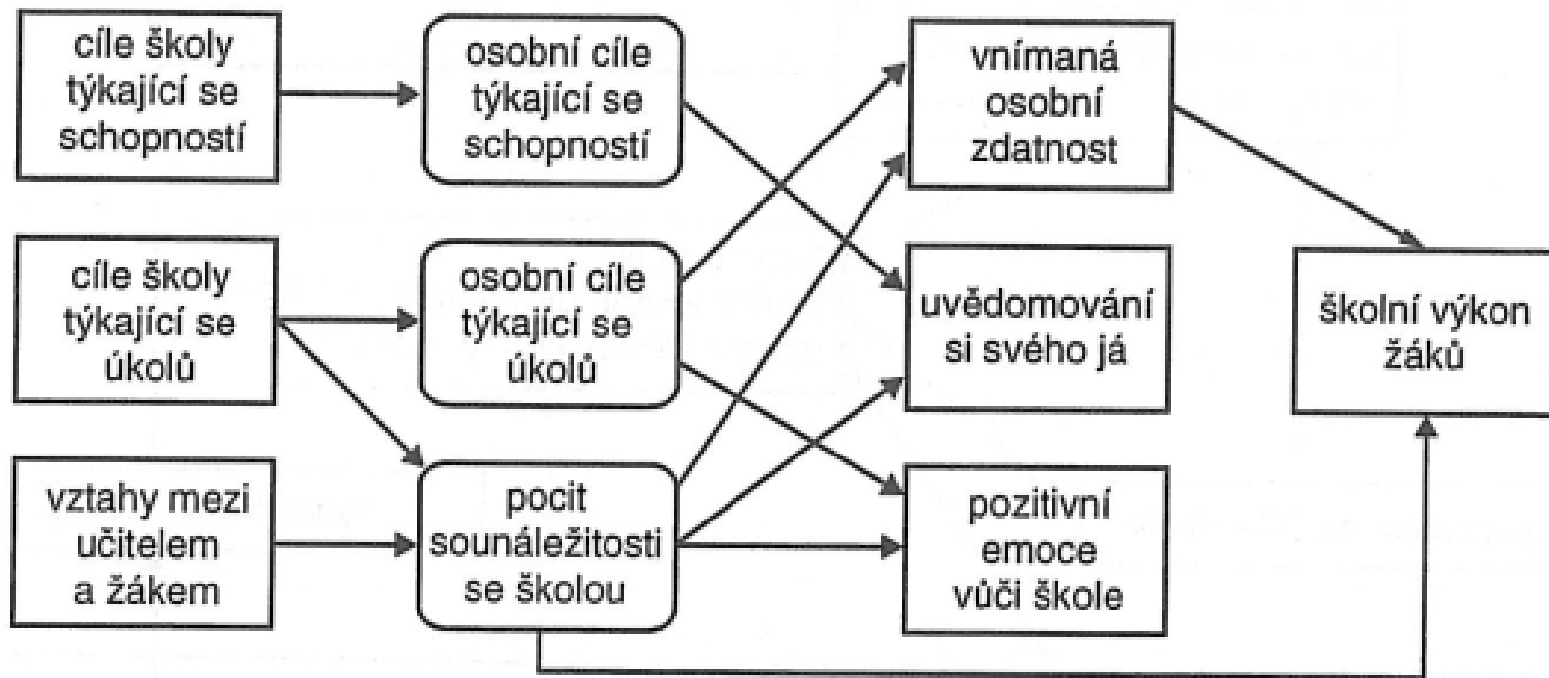
Praktické využití poznatků ve škole

- úspěšná práce v prostředí konkrétní školy, předpokládá nejméně tři relativně samostatné činnosti:
 - získat dostatečné **(i teoretické) znalosti o sociálně-psychologických jevech**, které se ve školství vyskytují
 - CO jsem vlastně VIDĚL nebo ZJISTIL? „*Je to divné... nestačí*“
 - **umět diagnostikovat** konkrétní jev
 - Často chápáno jako jediná součást evaluačního procesu (výsledky dáme do šanonu a ukážeme kontrole)
 - Výsledky představují převládající hodnocení; je nutné se dívat i na rozptyl odpovědí(!)
 - umět (na základě zjištěných skutečností) **navrhnout a provést vhodnou intervenci**, která by pomohla jak žákům, tak učitelům.
 - **CO BUDU S VÝSLEDKY DĚLAT?**

Absentuje-li tato
úvaha, je lepší
se do věci
nepouštět vůbec

Klima školy v souvislostech

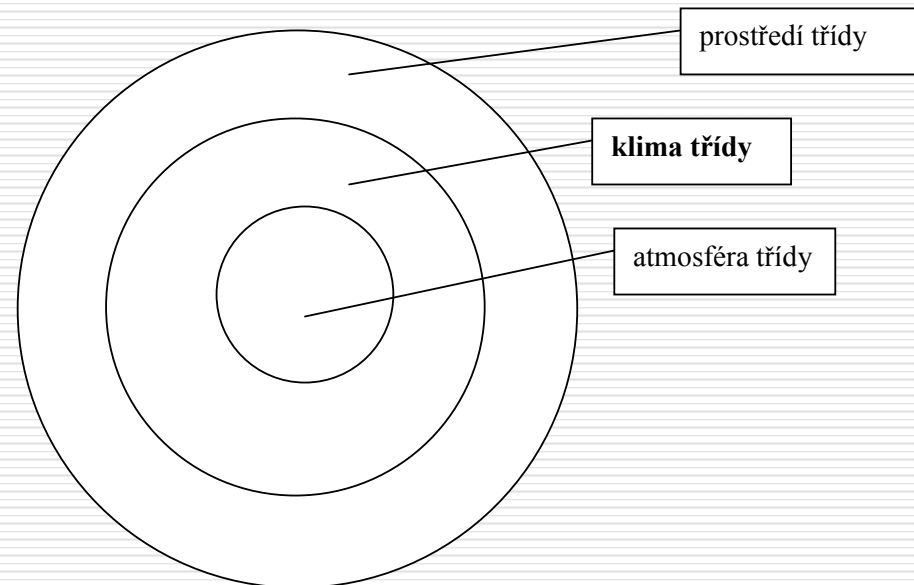
Obr. 20.2 Model klimatu školy (Roesler et al., 1996, s. 416)

Prostředí, klima, atmosféra

- rozlišuje sociálně-psychologické jevy ve škole podle rozsahu, **měnlivosti**, **délky trvání**, **obecnosti**. (Mareš, Lašek, 1990/91, Mareš, Křivohlavý, 1995):
- **prostředí** je nejobecnější termín, netýká se jenom aspektů sociálně-psychologických.
- termín **atmosféra** má poměrně úzký rozsah. Vyjadřuje proměnlivost a krátké trvání.
- Termín **sociální klima** označuje jevy dlouhodobé. Jsou typické pro danou třídu a daného učitele (školu, zaměstnance, žáky) po několik měsíců či let.

Obr. 1 Tři důležité odborné pojmy týkající se školní třídy

Př. 1 - Čtyři hierarchické úrovně dle Tagiuri (1968) a Anderson (1982)

1. ekologie

- ❑ charakteristika budovy, v níž se výuka odehrává

2. prostředí (milieu)

- ❑ charakteristiky učitelů (délka praxe, platové zařazení, ap.)
- ❑ žáků (věk, pohlaví, sociální status, ap.)

3. sociální systém (skupinové charakteristiky)

- ❑ vztahy mezi klíčovými účastníky
- ❑ sociální komunikace
- ❑ podíl na rozhodování
- ❑ příležitost k účasti na sociálním dění ve skupině

4. kultura

- ❑ hodnoty a hodnotové systémy, jež účastníci považují za významné
 - ❑ učitelova zaangažovanost na rozvoji žáků
 - ❑ důraz na kooperaci
 - ❑ důraz na činnosti související se školou
 - ❑ očekávání účastníků
 - ❑ jasnost a konzistentnost cílů
-

Sociální klima

□ Klima školní třídy

- Konkrétnější (i z pohledu dotazovaných), v praxi častěji používané, řada metod...

□ Klima školy

- Obecnější, nutnost reflexe ze strany aktérů, v současnosti spíše výzkumně, i když je prodávána celá řada „jakometod“
 - Zaznívá názor, že lepší než „jednorázové šetření“ je přístup blížící se „action research“ – průběžné sledování dílčích jevů, jejich cílené ovlivnění a přenesení zájmu na další „problémovou“ oblast
-

Základ přístupu	Podoba přístupu	Konkrétní příklady
převážně slovní projev	mluvený projev	volné vyprávění učitele či žáka o tom, co se ve třídě děje a jak to jedinec prožívá a hodnotí; nahrávání a analýza
		polostrukurovaný individuální rozhovor s žákem, s učitelem; nahrávání a analýza
		polostrukurovaný skupinový rozhovor – řízená diskuse v ohniskové skupině žáků či učitelů; nahrávání a analýza
		přemýšlení nahlas nad položkami dotazníku, nahrávání výroků, analyzování výroků
		zaznamenávání výstižných hodnotících výroků žáků a učitelů, která byly proneseny ve třídě – učitelské a žákovské „perličky“
	psaný projev	psaní deníku (žákem, učitelem); analýza výroků
		doplňování neukončených vět; analýza výroků
		volné psaní svých názorů podle zadané osnovy; analýza výroků
analýza oficiálních písemných materiálů o třídě (zápisy do žákovských knížek, písemná stanoviska k chování žáků, korespondence na webové stránce třídy s rodiči žáků)		
převážně obrazové vyjádření	kresba	žákovské kresby dění ve třídě na téma Jak to vypadá v naší třídě při vyučování, o přestávce atd.; analýza kreseb
		karikatury učitelů či spolužáků
	fotografie	legální fotografie zachycující dění ve třídě + slovní komentář
		ilegální fotografie zachycující dění ve třídě + slovní komentář
	videozáznam	videozáznam dění ve třídě + slovní komentář

O školním prostředí ale víme spoustu věcí i „bez dotazníků“

- ▣ Vlastní pocit
 - ▣ Informace od učitelů
 - ▣ Informace o žácích a od žáků
 - ▣ Informace od rodičů, absolventů... (*neformální*)

 - ▣ Hospitace a praxe studentů
 - ▣ Noví zaměstnanci... (*nezaujaté oči vidí přesněji, netrpí „provozní slepotou“*)

 - ▣ Hodnocení inspekcí
 - ▣ Srovnávací výkonové testy
... (*pohled „zvenku“ aneb Jak se nám to stalo?*)
-

Možnosti diagnostiky klimatu

- **Dotazníky** (např. v sadě evaluačních nástrojů projektu „Cesta ke kvalitě“ <http://www.nuov.cz/ae/harmonogram-zverejnovani-a-detailnejsi-popis-evaluacnich?highlightWords=ov%C4%9B%C5%99en>)
 - **Facilitační techniky** – *v principu nejsou klasický diagnostický nástroj (jakkoli mohou mít formálně podobu např. dotazníku); slouží pro rozvíjení dialogu o možných problémech a jeho strukturaci*
 - **Komerční nástroje**
 - Mapa školy – SCIO, Kalibro... *(též s kořeny v zahraničních nástrojích)*
 - **Odborně nepřijatelné aktivity s problematickým teoretickým pozadím**
 - Barvy školy – DAP - <http://www.upacr.cz/index.php?lng=cs>
 - **Ad hoc postupy** – vyvinuté školami, často kombinace předchozích variant („*Líbily se nám otázky...*“)
-

Praktický rámec – nabídka řešení

- Zadání projektu „Cesta ke kvalitě“
 - Několik omezení
 - čas, rozsah pilotní studie, obsah dalších nástrojů ...
 - Tvorba on-line administrované metody s automatickým vyhodnocením a generovanou zprávou
 - *„Co nejjednodušší z hlediska uživatele – koordinátora autoevaluace ve škole.“*
 - Možnost opakovaného zadávání s ohledem na různé oblasti zájmu školy
 - Konkrétní potřeby škol (ve smyslu vedení škol)
 - Informace o prostředí školy
 - Podklady pro rozhodování
 - Výběr obsahu i nástroje v rukou školy (nenabízíme odpovědi na otázky, které si škola neklade)
 - ...a v neposlední řadě příležitost k zamyšlení pro účastníky
-

Modul Evaluační nástroje

Nacházíte se: [Úvod](#)

Důležitá informace ohledně přenosu uživatelských účtů

Vážení uživatelé portálu evaluační nástroje,

z důvodu přechodu portálu evaluační nástroje pod rvp.cz Vám byly Vaše účty přeneseny na toto nové umístění. Avšak v některých případech se mohlo stát, že z důvodu jiných požadavků na tvar uživatelského jména či kolize s již existujícím účtem, Váš účet nemohl být přenesen.

V takovém případě se, prosím, znovu zaregistrujte na [tomto místě](#), a následně nás, prosíme, případně kontaktujte skrze žádosti o nastavení uživatelských práv.

V případě jakýchkoliv jiných námětů či problémů nám dejte, prosím, vědět na linkách technické podpory:

- email ae@nuv.cz (reagovat se snažíme do druhého dne)

Registrace školy

Školu zaregistrujete kliknutím na "REGISTRACE ŠKOLY" v hlavním menu.

Přístupy k nástrojům

Přihlášení k portálu pro ředitele/ku školy: pro přístup k správě údajů

Nabízené evaluační nástroje

Informace ke konkrétním evaluačním nástrojům naleznete pokud ukážete v menu na "Nástroje", počkáte, až se objeví seznam nástrojů a vyberete konkrétní nástroj, v tomto katalogu je možno přehledně zobrazovat všechny nástroje a také je filtrovat podle dostupných kritérií (výběrem v níže uvedené tabulce a následným kliknutím na "Vyhledej nástroje").

Katalog nástrojů

Kritéria pro vyhledávání

Název nástroje	Jakým školám je nástroj určen	Typ respondentů	Oblasti kvality podle vyhlášky č. 15/2005 Sb.	Úrovně procesů školy	Obsahová šíře	Vyhledej nástroje
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text" value="Žáci"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	

Seznam nástrojů vyhovujících zadaným kritériům

č.	Název nástroje	Popis nástroje	Autor nástroje	Jakým školám je nástroj určen	Typ respondentů	Oblasti kvality podle vyhlášky č. 15/2005 Sb.	Dominantní proces práce s nástrojem	Úrovně procesů školy	Obsahová šíře	Stránka nástroje
3	Anketa pro žáky	Umožňuje připravit z předdefinovaných otázek v daných oblastech vlastní anketu pro žáky	Mgr. Tomáš Kohoutek	ZŠ 2.st speciální ZŠ ZUŠ Praktická škola SOU SOŠ Gymnázium Konzervatoř Jazyková škola	žáci		písemné (elektronické) dotazování žáků	škola	široký	Nástroj

Příklad „nedotazníkové“
metody pro žáky prvního
stupně ZŠ

Společenství prvního stupně. Dotazník pro žáky formou počítačové hry

- ❑ Autorka: Mgr. D. Denglerová, Ph.D.
 - ❑ Tento nástroj pomůže zodpovědět otázky týkající se toho, jak žák na prvním stupni ZŠ (ve věku cca 6-11 let) vnímá své školní prostředí. Které aspekty školní docházky hodnotí kladně, které negativně? Jaké aspekty formálního i neformálního vzdělávání způsobují, že se dítě do školy těší?
 - ❑ Předkládaný nástroj vychází z principu testů sémantického výběru. Test sémantického výběru sestavil a ve své klinické praxi používal V. Doležal již v 60. letech 20. století. Test sémantického výběru reprezentuje v metodologii tzv. psychosémantické metody, které vycházejí z přesvědčení, že je možné odhalit význam, který daný podnět (slovo) pro konkrétního jedince či skupinu nese. Různými přístupy a pojetími psychosémantiky se zabývá T. Urbánek (2003).
-

Popis nástroje

- Nástroj zjišťuje postoje dítěte k 18 klíčovým pojmům:
 - moje paní učitelka; známky; přestávka; naše třída (místnost); moji spolužáci; kluci; holky; družina; žáci z vyšších tříd (starší žáci); běhání (lítání) ve škole; oběd ve školní jídelně; paní vychovatelka z družiny; školní záchodky (WC); poznámka; tělocvik; počítače; šatna; kroužky ve škole
 - Klíčové pojmy se postupně po jednom zobrazují v horní třetině obrazovky (pojem, obrázek, zvuk)
 - Ke klíčovým pojmům jsou přiřazovány atributy
 - Na konci je dítě požádáno, aby seřadilo všechny atributy podle toho, jak se mu líbí či nelíbí.
 - Sledují se postoje k pojmům prostřednictvím vztahu k referenčním pojmům:
 - Nejoblíbenější pohádková postava, kterou máš rád(a)
 - Zlá pohádková postava, kterou vůbec nemáš rád(a)
 - Evaluační zpráva je ihned automaticky generována v Excelu
-

Jak to vypadá?

nuov.slamka.cz/spol_1studen/

Google

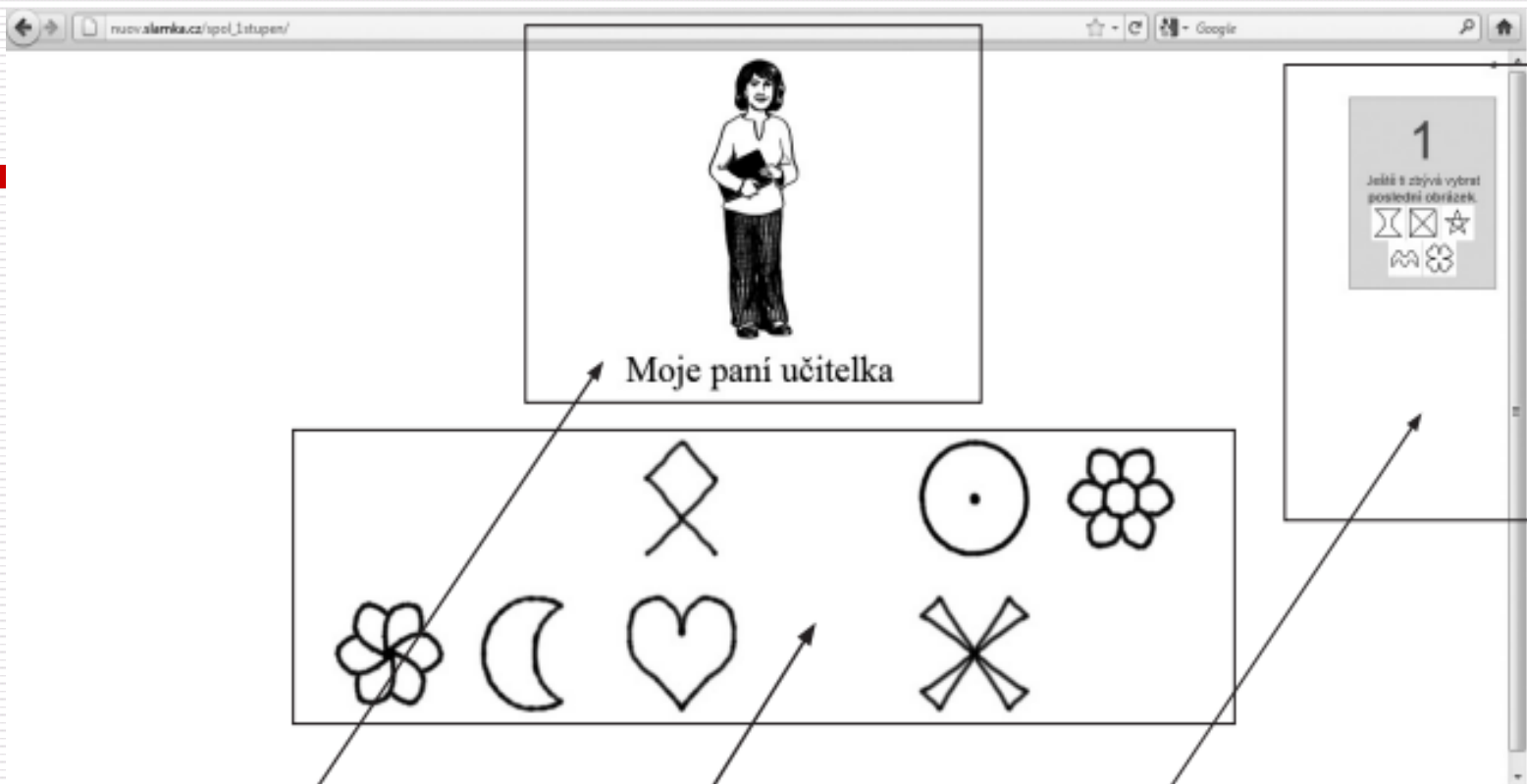

Moje paní učitelka

1
Ještě ti zbývá vybrat
poslední obrázek.

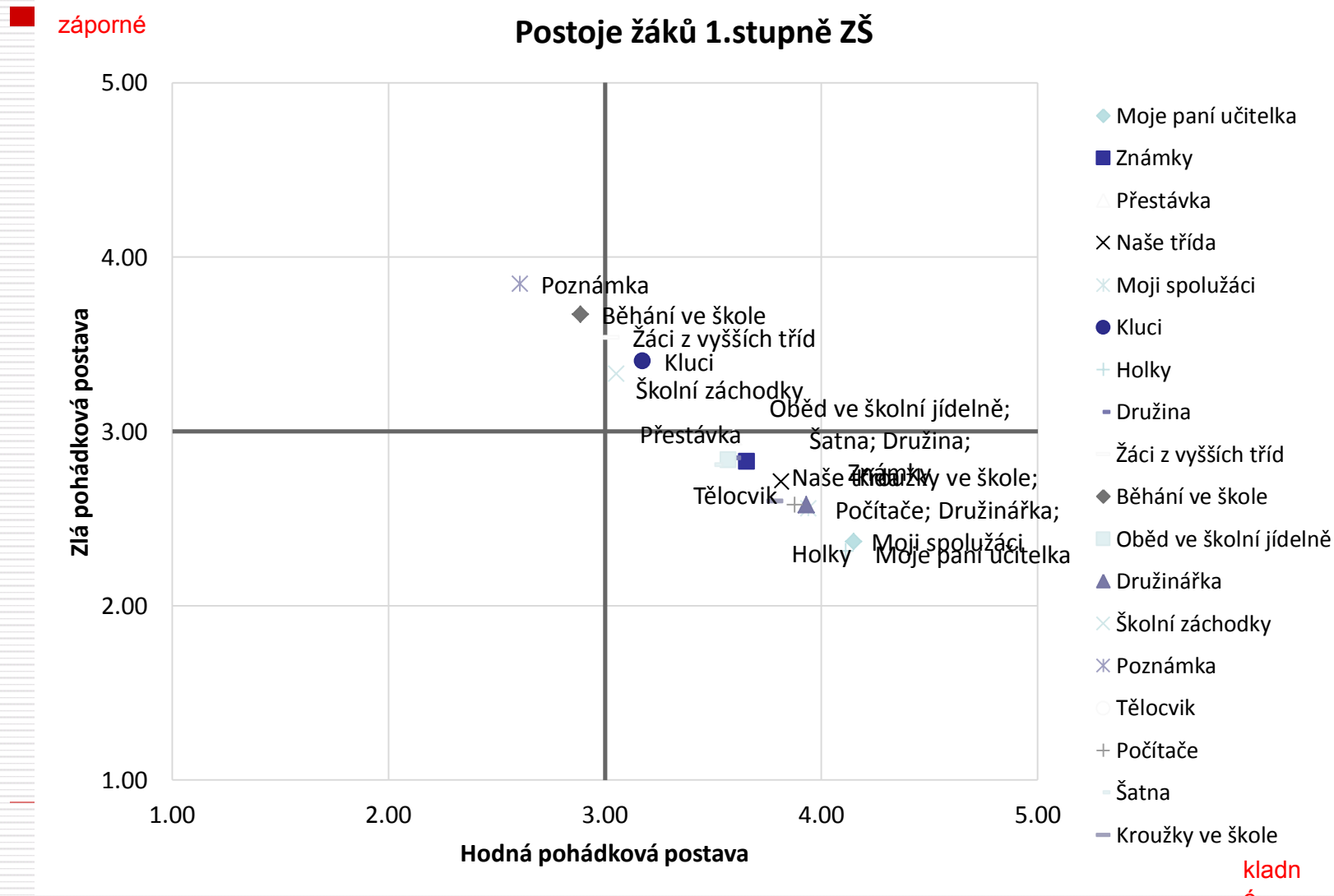

HODNOCENÝ POJEM

NABÍZENÉ ATRIBUTY

POČÍTADLO ATRIBUTŮ, KTERÉ ZBÝVÁ VYBRAT

Jak vypadají výsledky?

-
- Možnost srovnat výsledky s orientačními normami.
 - Jeden z velmi populárních nástrojů.
 - Vhodný i pro malotřídní školy.
-

Příklad screeningového nástroje pro žáky

Předcházení problémům v chování žáků

- Autorkou je *doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D.*
 - Dotazník je použitelný pro žáky 2. stupně základních škol a všechny typy středních škol.
 - 35 položkový dotazník pro žáky k vyhodnocení silných a slabých stránek školního života ve faktorech
 - **Škola je místo, kam/kde zažívám**
 - Úspěch a příležitost
 - Negativní prožívání
 - Vztah učitel – žák
 - Školní status
 - Formování (podpora)
 - Interakce s vrstevníky
 - Škála: rozhodně ano–spíše ano-spíše ne-rozhodně ne
-

Ukázka položek dotazníku

Úspěch a příležitost vymezují indikátory:

- rád se učím,
- vím, že mohu dosáhnout dobrých výsledků,
- jsem často zvědavý,
- hodně se toho naučím,
- učitelé se zajímají o mé názory.

Negativní prožívání vymezují indikátory:

- cítím se osaměle;
- učitelé mě nemají rádi;
- učitelé některé žáky upřednostňují.

Interakci s vrstevníky vymezují indikátory:

- těším se na přestávku,
- kde mě spolužáci přibírají k různým hrám,
- kde je o přestávkách dobrá zábava,
- se spolužáky si rádi povídáme,
- s kamarády děláme mnoho zajímavého.

Příklady dalších metod

Příklady metod – tematické kresby

Např. „Jak si ve škole pomáháme“
– v rámci projektu [CPIV](#)

Dotazníky (třída) – příklad (CES)

standardizován v IPPP pro českou populaci; normy z konce 90. let
Škály: učitelova pomoc, orientace žáků, vztahy mezi žáky, zájem o
výuku, klid a pořádek, jasnost pravidel

Dotazník CES - forma A

(Classroom Environment Scale)

© Autoři: E.J. Trickett (Yale University), R.H. Moos (Stanford University) 1973, B.J. Fraser (Western Australian Institute of Technology) 1982

© Překlad a úprava: J. Lašek (Pedagogická fakulta VŠP v HradciKrálové), J. Mareš (Lékařská fakulta UK v Hradci Králové) 1988

Jméno žáka/žákyně:

Škola:

Třída:

Obec:

Učitel/učitelka:

Dnešní datum:

Nevyplňujte, dokud nedostanete pokyn!

1. Žáci z naší třídy vkládají do školní práce poměrně dost úsilí, energie.	Ano - Ne	
2. Žáci se v naší třídě navzájem dobře znají, vědí o sobě dost věcí.	Ano - Ne	
3. Tento učitel (tato učitelka) s námi málokdy diskutuje o věcech, v nichž bychom potřebovali poradit, pomoci.	Ano - Ne	I
4. V naší třídě věnují žáci více času debatování o mimoškolních věcech, než debatám o učivu a učení.	Ano - Ne	I

„Z., nezlob se“

- Zadání: vytvořte pravidla pro průchod školou, jako by to byla desková stolní hra; cíle:
 - Přiblížit praktické problémy týkající se explorace klimatu a kultury ve výuce VŠ kurzu na FSS MU (Pedagogická a školní psychologie – příklad jaro 2009; nyní rutinní seminární projekt v Bc. i Mgr. studiu; na PdF MU v předmětu Aplikovaná sociální psychologie)
 - Vyzkoušet příklad formativně diagnostického postupu "in vivo" (psychologie bez dotazníků)
 - Ukázat možnosti explicitního sdílení hodnocení různých aspektů vzdělávací reality (proces i výsledek sdílení)
 - Podpořit diskusi o výuce jako takové v návaznosti na další evaluační aktivity prováděné na FSS i MU jako celku (př. studentské předmětové ankety)
-

Ukázka - výsledky

Komunikativní analýzy

V poště jsi měl mail od Zuzanky Lybíčkové, ve kterém chvilu tvou seminární práci a říká se, zda se můžeš na tobe odka-
zovat a citovat na přednášce, souhlasíš a s pochvalným navržením kolegů a posouváš o 5 pořadů.

DEŠKOVÁ HRA STUDIUM III. VĚKŮ A54 FSS

Při jízdě vlakem do školy už do skočil pod vlak. Musíš poskytnout cestujícím první psycholog. pomoc, buduš mít zpo-
děm a zmeškáš přednášku.

I když dostaneš od ED potvrzení o zpoždění, na FSS je to na nic. Aby se ti znovu vrátil do hry, potřebuješ hodit 6. a pokusit se

Metodologie kvantit.

Nad projektem z metodologie jsi seděl se spolníky celou noc, teď jsi k smrti unavený a potřebuješ se vyspat spíš celý jedno kolo.

Ukázka - výsledky

Seminární úkol – první ročník bakalářského studia

Po šlápnutí na příslušné políčko:

- Musíš si zaregistrovat tělocvik již v prvním roce studia. Když hodíš číslo 1-plavání, 2-volejbal, 3-vzpírání, 4-lyžařský zimní kurz, 5-aerobik, 6-volný výběr. *- vyber si TV - pokud bylo hodlo, předkazuje, když se objeví*
- Abys splnil/a minimální jazykovou kompetenci, přihlásíš se na jazykové kurzy ukončené státní závěrečnou zkouškou. Pokud hodíš dvakrát po sobě číslo 1, bude ti stačit navštěvovat školní kurzy angličtiny pro akademické účely. *↑ pokud ne, bylo složit*
- Povinný předmět v angličtině musíš absolvovat při hodů čísla 1-3 na MU, při hodů 4-6 na zahraniční univerzitě. *- bylo nabíjeno, je v zahraničí*
- Opakuješ Uvedení do psychologie, nebo půjdeš na konzultaci k Z. Vybíralovi kvůli svojí seminární práci. *↑ nemusíš opakovat, pokud hodíš 6, pokud ne, je to o čoum o tomhle to, to hodíš*
- Absolvuješ Sociální psychologii I s Vaculíkem již v prvním roce studia a nabídneš se, že sám/sama vypracuješ seznam všech sociálně psychologických termínů v angličtině. Tento trest ti bude prominut, pokud pozveš Vaculíka na pivo a on přijde. *↑ to je správně, vracíš se o hodnou míru*
- Kvůli Vývojové psychologii si pořídíš vlastní dítě, abys ho mohl/a pozorovat již při studiu. Pokud hodíš číslo 3, musí být otcem některý z vyučujících na katedře psychologie. *- hodíš číslo 3 - o něj máš jít, pokud ne, je to o čoum o tomhle to, to hodíš*
- Seminář ze Statistické analýzy dat si запиšeš u Ježka, ne u Širůčka. *→ poskup o 3 pole upřed*
↑
↑
sudé číslo liché číslo

Diagnostika chování

Problémové a rizikové chování (konec legrace?)

- ❑ Chování často věnujeme pozornost tehdy, jeví-li se nám jako nepřijatelné, nežádoucí
 - ❑ To je vždy výsledek našeho (více nebo méně realistického) očekávání a hodnocení
 - ❑ Metodické pokyny a právní normy upravují, kdy jsme „oprávněni“ takto uvažovat a jaké se nabízejí postupy (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/vyuziti-pravnich-opatreni-pri-reseni-problemoveho-chovani>)
 - ❑ (Spolu)pracujeme přitom s:
 - Vlastními prekoncepty, „předpolím“
 - Odborníky z dalších profesí (etopedy, psychology, psychiatry) – nestačí diagnostika „soukromá“, musí být „sdílená“
 - Užším i širším sociálním kontextem (rodinné zázemí a anamnéza; klima a skupinová dynamika...)
-

Vybrané principy práce s problémovým chováním - dilemata

- Represe vs. kompenzace/vývoj
 - Pomsta vs. náprava
 - Zlý záměr vs. symptom
 - Symptom jako „to, co se má odstranit“ vs. jako něco, co nese význam (o sociálním zázemí, pozici, kapacitě, krizi...)
-

Vybrané principy práce s problémovým chováním – praktické zásady

- ❑ Splnitelné cíle („splátkový kalendář“)
 - ❑ „Řeč chování“ převádět do slov
 - ❑ Práce s prostředím a kapacitou (emoční, sociální zdroje...)
 - ❑ Kontrakt
-

Individuální výchovný program (IVyP)

- Jedna z možných forem formalizace práce s „rizikovým“ chováním žáků
- Cílem je vytvořit rámec spolupráce při řešení
- V podstatě forma „kontraktu“

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/metodicke-doporuceni-msmt-pro-praci-s-individualnim>
